

plots No. 1347, 1348 and 1350. Several Bronze Age features from the Únětice culture and the Urnfield period were documented in the surveys.

Michala Příbylová

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)

Ul. Hvězdová, č. p. 5, parc. č. 117.

Únětická kultura. Sídliště, izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: S-JTSK – -597069, -1160257

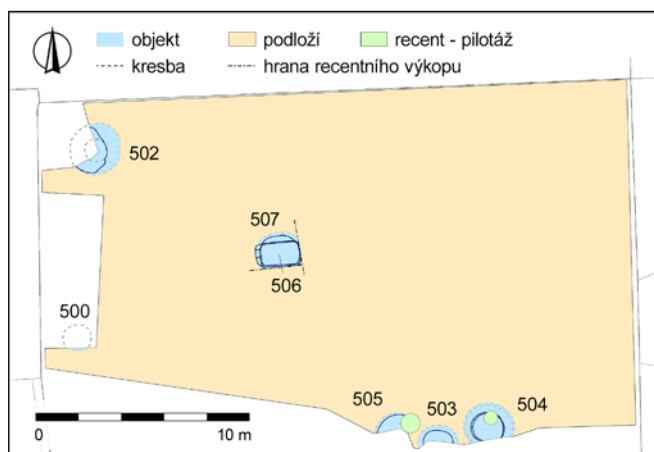
V okamžiku přivolání archeologického dohledu na lokalitu byla větší část plochy stavební jámy již vybagrována (obr. 5). Na jejích stěnách byly viditelné pravěké zásobní jámy zasažené mechanizací. Odtěžování zeminy bylo tedy pozastaveno a relikty zásobních jam byly doexkavovány a zdokumentovány. Jednalo se o objekty s.j. 500–505 (obr. 6). Při dalším dohledu mechanizované skrývky, prováděné již za přítomnosti archeologa, byla po odtěžení půdního typu objevena superpozice jam s.j. 506 a 507.

Obrisy s.j. 506 nebyly ve výplni s.j. 507 patrné, proto byly zprvu exkavovány najednou. Přítomnost lidského skeletu tedy byla překvapením, odhaleným až ve chvíli, kdy naostřený rýč neúprosně projel lebkou a rozdrtil křehkou schránku lidské mysli na desítky kusů. Určování původních rysů pochovaného se tímto

Obr. 5. Brno, ul. Hvězdová. Lokalizace výzkumu A059/2020 s vyznačením archeologicky zkoumané části stavby. Archaia Brno z. ú.

Fig. 5. Brno, Hvězdová Street. Excavation A059/2020 with the archaeologically investigated area marked. Archaia Brno z. ú.

Obr. 6. Brno, ul. Hvězdová. Situace na archeologicky zkoumané ploše výzkumu A059/2020. Archaia Brno z. ú.

Fig. 6. Brno, Hvězdová Street. Archaeological context of the excavated area A059/2020. Archaia Brno z. ú.

hrubým zákrokem výrazně znesnadnilo. Uložený pohřeb (s.j. 800; obr. 7) přesto podle všeho patří 174 cm vysokému muži, který zemřel ve věku 45–60 let. Po určení základních vlastností zemřelého se antropologické zkoumání soustředilo na události jeho života, které se mohou v kosterních pozůstatcích otisknout. Všechny nezhojené rány se však nacházely pouze na lebce a byly způsobeny příliš horlivou exkavací. Skelet nebyl postižen ani anomáliemi způsobenými špatnou výživou v dětství, snad jen proximální části jeho holenních kostí ukazují, že mohl mít kolena mírně vtočená dovnitř. Jediné nalezené opotřebení tak představují Schmorlovy uzly na obratlech Th12, L1 a L5, které vznikají vyhrzutím meziobratlové ploténky do těla obratle, a velmi obroušený chrup.

K poslednímu odpočinku byl uložen v poloze na boku s mírně pokrčenými nohama a s rukama původně snad složenými v klíně. S hrudní částí skeletu bylo posmrtně manipulováno, pravděpodobně vykradači hrobů. Kolem krku se nacházelo několik ulitek páskovek. Do klína byla mrtvému položena malá keramická nádoba a na pravé předloktí štípaná industrie, zatím blíže neurčená. U nohou zemřelého ležela keramická mísa se zvířecí lopatkou, keramický hrnek s uchem, v němž byl vložen ještě keramický koflík a kostěné šídlo (obr. 7). Keramika celý pohřeb datuje do období únětické kultury (obr. 8).

Ostatní zkoumané objekty představují relikty zásobních jam se šikmými podhloubenými stěnami a plochým dnem. Jámy kónického tvaru s.j. 500, 502, 504 a 507 zasahovaly zhruba 1,5 m do sprašového podloží. S připočtením výšky 1 m odtěženého půdního horizontu se tak jedná o objekty s poměrně velkým objemem. Lze tedy předpokládat, že sloužily jako obilnice určené k dlouhodobějšímu skladování osiva. Zásobní jámy s.j. 503 a 505 měly stejný tvar, zahluhovaly se však pouze 20 cm do podloží. Ze dvou jam byly získány ojedinělé zlomky lidských kostí a keramický materiál rovněž datovatelný do únětické kultury (Příbylová 2021).

Literatura

Příbylová, M. 2021: Brno, Hvězdová 5. Rezidence Hvězdová. Rkp. náleзовé zprávy č. j. 59/20. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

The A059/2020 rescue excavation at 5 Hvězdová Street, Brno-Zábrdovice (Brno-City District) documented Únětice culture occupation represented by several storage pits and an isolated settlement burial.

Michala Příbylová

Obr. 7. Brno, ul. Hvězdová. Pohřeb s.j. 800 v hrobové jámě s.j. 506. Foto Archaia Brno z. ú.
Fig. 7. Brno, Hvězdová Street. Burial s.u. 800 in burial pit s.u. 506. Photo by Archaia Brno z. ú.

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)
Ul. Vranovská, č. p. 7, parc. č. 981, 982.

Doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.
 Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2030367N, 16.6254869E

Stavební činnost nebyla včas ohlášena, a tak byl archeologický dohled při stavbě nového polyfunkčního domu proveden, až když byla plocha staveniště snížena o cca 1 m od úrovně uliční čáry. Větší část parcely byla ale již dříve porušena starší výstavbou. Na profilu stavební jámy, u zdi k domu č. 920/5, však byly zjištěny zbytky sprašového podloží přiléhající ke zdi sousedního domu. Ve vertikálně umístěném torzu spraše silném pouze 1–3 cm byl zdokumentován profil zásobní jámy, z níž byl získán nepočetný materiál, který je možné datovat rámcově do doby bronzové (obr. 9).

Obr. 9. Brno, ul. Vranovská. Zbytky zásobní jámy z doby bronzové u přilehlé zdi sousedního domu. Foto I. Čižmář.

Fig. 9. Brno, Vranovská Street. The remains of a Bronze Age storage pit by the adjacent wall of a neighbouring house. Photo by I. Čižmář.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A profile with a storage pit dated generally to the Bronze Age was documented during the construction of a new multi-purpose building in Vranovská Street, Zábrdovice cadastral area (Brno-City District).

Ivan Čižmář

Obr. 8. Brno, ul. Hvězdová. Inventář z hrobu s.j. 800. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 8. Brno, Hvězdová Street. Grave goods from grave s.u. 800. Photo by Archaia Brno z. ú.